

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาและผลลัพธ์ที่
ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสาววรรณี วรรณศิลป์

004454

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชานั้นคือ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

17192564

RELATIONSHIP BETWEEN PROBLEM SOLVING ABILITY AND ACADEMIC
ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS

Miss Wandee Wannasilp

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาและผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โดย นางสาววรรณดี วรรณศิลป์

ภาควิชา นักยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์ เพ็ญ เชื้อพาณิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....*นายสมชาย ภู่*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ดร. อรุณรัตน์ คงมาศ*..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระชัย ปูรณโจน)

.....*ดร. วิภาดา ใจดี*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์ เพ็ญ เชื้อพาณิช)

.....*ดร. วิริฒิ พูลสวัสดิ์*..... กรรมการ
(อาจารย์ พร้อมพรรณ อุ่นสิน)

จัดทำโดย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อนิสิต นางสาววรรณดี วรรณะลป

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์ เพ็ญ เชื้อพาณิช

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๒

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๒ ในโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๑๐ คน การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหามาใช้ในการทดสอบการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบหกส่วนของการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบหกส่วน ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๒ มาหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติเชิงคุณภาพ คือวิธีการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยปรากฏว่า ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๑ ความสามารถในการแก้ปัญหามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบค่าที่ พบร้า คือแนวความสามารถในการแก้ปัญหาวางนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑

Thesis Title Relationship Between Problem Solving Ability and
Academic Achievement of Mathayom Suksa Two Students

Name Miss Wandee Wanasilp

Thesis Advisor Assistant Professor Chanpan Chuaphanich, Ed.D.

Department Secondary Education

Academic Year 1979

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate the relationship between problem solving ability and academic Achievement of Mathayom Suksa Two students and to compare problem solving ability between students with the high and the low academic achievement scores. Subjects were 310 Mathayom Suksa Two students in the 1979 academic year from public schools in Bangkok. The Problem Solving Test was administered to the subjects. Students' first term academic achievement scores in the 1979 academic year was used as the independent variable. The obtained data was analyzed by using Pearson's Product Moment Correlation, and the t-test.

The results indicated that at the level of 0.01 there were significant positive correlations between student's problem solving ability and their academic achievement scores. It was also found that there were significant differences in problem solving ability scores at the 0.01 level between the high and the low academic achievement students.

กิจกรรมประจำ

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างมากจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัย ทุก ๆ ด้าน ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องทั้ง ๆ อาจารย์พร้อมพระราชนูป ลุคสิน ไคกรุณายิ่ง คำแนะนำและช่วยแก้ไขด้านสถิติเป็นอย่างดี

ศาสตราจารย์ ดร. พจน์ สะเพียร��บ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปูรณ์โซติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ล้วน สายยะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมจิตร สมกตพันธุ์ และ อาจารย์นงนุช
วรรณวนะ ไคให้ความกรุณาตรวจสอบพิจารณา แก้ไข และให้คำแนะนำเกี่ยวกับความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ

ผู้อำนวยการโรงเรียน คณ้าจารย์ และนักเรียนโรงเรียนทั้งหมด ไกให้ความร่วมมือ
เป็นอย่างดีในการทำแบบทดสอบและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกรู้สึกในบุญคุณ และประทับใจในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่านที่กล่าวมา
ข้างต้นเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ ขอบคุณ อย่างสูง ณ โอกาสนี้

และท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ได้ช่วยเหลือในการทั้ง ฯ เป็นอย่างดี
โดยเฉพาะคุณวัฒนา ศรีสักย์วิจาร ที่ให้ความช่วยเหลือในการค้นคว้า ให้ข้อมูลเห็น และให้
กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วรรณดี วรรณศิลป์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ๑

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ๒

กิจกรรมประจำปี ๓

รายการตารางประกอบ..... ๔

บทที่

1 บทนำ..... ๑

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ๑

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... ๓

 สมมติฐานของการวิจัย..... ๔

 ขอบเขตของการวิจัย ๔

 ข้อทดลองเบื้องต้น..... ๕

 ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย..... ๖

 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย ๖

 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... ๗

2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๙

 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง..... ๙

 แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหา ๑๐

 นิยามของปัญหา ๑๒

 ความคิดกับการแก้ปัญหา..... ๑๔

 วิธีแก้ปัญหา ๑๗

 ความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคล ๒๔

การเรียนรู้การแก้ปัญหา...	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง...	29
งานวิจัยในต่างประเทศ...	29
งานวิจัยในประเทศไทย...	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.	47
การเลือกตัวอย่างประชากร...	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย...	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล...	49
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล...	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.	55
5 สุ่มผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.	61
สุ่มผลการวิจัย...	62
อภิปรายผล...	63
ขอเสนอแนะ...	69
บรรณานุกรม.	70
ภาคผนวก.	80
ประวัติผู้วิจัย.	120

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนตัวอย่างประชากรแยกตามปีงบประมาณ...	48
2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาบัญชีกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตลอดภาคเรียนของนักเรียนห้องหมก.	56
3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาบัญชีกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษาของนักเรียนห้องหมก..	57
4 การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตลอดภาคเรียนสูงและต่ำ	59
5 การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำแยกตามรายวิชา...	60
6 จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ แยกตามเพศ (ใช้เกณฑ์ 25% กดูมสูง กดูมต่ำ)	82
7 ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำ (ใช้เกณฑ์ 25% กดูมสูง กดูมต่ำ)	83
8 ค่าอำนาจจำแนก (D) และค่าระดับความยาก (P) เป็นรายข้อของแบบทดสอบการแก้ปัญหา...	84